

DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO

Informacija apie Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės (toliau – KRA), Kauno miesto, Alytaus miesto ir Radviliškio rajono savivaldybių veiklos srityse pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal **Kauno miesto savivaldybės** (toliau – Savivaldybė), 2020 m. balandžio 24 d. raštą „Dėl korupcijos rizikos analizės asmens specialiųjų socialinių paslaugų poreikio, specialiųjų socialinių paslaugų asmeniui skyrimo, priėmimo į socialinių paslaugų įstaigas organizavimo, asmens finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimo ir asmens (šeimoms) mokėjimo už socialines paslaugas dydžio nustatymo srityse išvados“ Nr. (33.195)R-1489.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Kauno m. savivaldybės pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
<p>1. Svarstyti galimybę periodiškai atlikti socialinių paslaugų poreikio nustatymo procedūrų paskesniąją kontrolę ir jos vykdymo procedūras reglamentuoti vidaus teisės aktuose.</p>	<p>Nors Kauno m. savivaldybė informavo, kad jos darbuotojai nuolat atlieka socialinių paslaugų poreikio nustatymo procedūrų paskesniąją kontrolę, (šios savivaldybės teigimu, praktiniame darbe socialinių darbuotojų pateikti asmens poreikių vertinimai yra iš esmės peržiūrimi atsakingų skyriaus darbuotojų prieš pareiškėjams parenkant atitinkamas paslaugas ir kilus neaiškumams yra grąžinami tikslinti ar papildyti), paskesniosios kontrolės vykdymo procedūros savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra reglamentuotos.</p>	<p style="text-align: center; color: blue;">Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies.</p>
<p>2. Siekiant sumažinti socialinių darbuotojų diskreciją ir korupcijos pasireiškimo tikimybę asmens socialinių paslaugų poreikio nustatymo srityje, svarstyti galimybę įgyvendinti keletą ar visus alternatyvius pasiūlymus, atsižvelgiant į turimus žmogiškuosius išteklius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Užtikrinti keturių akių principo įgyvendinimą ir nustatyti, kad paslaugų poreikio vertinimo klausimyną ir senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia klausimyną pildo ne mažiau kaip du darbuotojai. - Sudaryti komisiją, susidedančią iš socialinių darbuotojų ir (ar) Savivaldybės atstovų, socialinių 	<p>Kauno m. savivaldybė informavo, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jos administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. A-1189 buvo sudaryta socialinės globos skyrimo senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia ir vaikams su negalia komisija, susidedanti iš savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių atstovų. Komisijos paskirtis - vertinti socialinių darbuotojų užpildytų socialinių paslaugų poreikio vertinimo formos ir senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia formų 	<p style="text-align: center; color: green;">Įgyvendinti 2 iš 3 alternatyvių pasiūlymų.</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Kauno m. savivaldybės pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
<p>darbuotojų užpildytų socialinių paslaugų poreikio vertinimo ir senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia formų turinio pagrįstumui vertinti ir pasiūlymams dėl galimų socialinių paslaugų skyrimo asmenims pateikti.</p> <p>- Sudaryti komisijas, kurios pakartotinai nustatytų asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį tokiais atvejais, kai yra gautas skundas dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo išvados, sprendimo dėl socialinių paslaugų asmeniui skyrimo, įrašymo į Savivaldybių asmenų eilę ilgalaikei socialinei globai gauti ir pan., taip pat nesant skundo – įvertintų bent jau dalies socialinių paslaugų poreikio vertinimo išvadų, atrinktų pagal iš anksto nustatytus kriterijus ir (arba) iš anksto nustatyta tvarka, atitikimą tikrovei ir pagrįstumą.</p>	<p>turinio pagrįstumą ir teikti pasiūlymus dėl galimų socialinių paslaugų skyrimo asmenims. Be kita ko, minėtos komisijos pirmininkas įpareigotas kviesti komisijos posėdžiuose dalyvauti Kauno miesto socialinių paslaugų centro Socialinių paslaugų bendruomenės skyriaus vyriausiąją socialinę darbuotoją.</p> <p>- Asmens (šeimos) socialinių paslaugų nustatymo ir socialinių paslaugų skyrimo Kauno mieste apraše, patvirtintame Kauno miesto savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 23 d. sprendimu Nr. T-309 reglamentuota galimybė socialinių darbuotojų asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio vertinimo išvadas, sprendimą dėl socialinių paslaugų asmeniui skyrimo, įrašymą į savivaldybės asmenų eilę ilgalaikei socialinei globai gauti, taip pat - siuntimo į globos namus procedūrą asmuo gali apskųsti Savivaldybės administracijos direktoriui. Tuomet Savivaldybės administracijos direktorius turėtų sudaryti komisiją skundai išnagrinėti bei pakartotinai nustatyti asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį.</p>	
<p>3. Užtikrinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją ir kontroliuoti, kad Savivaldybės tarnautojai ir jų kontroliuojamų įstaigų ir įmonių vadovai deklaruotų privačius interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka ir laikantis terminų, taip pat įpareigoti už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos funkcijos vykdymą atsakingus Savivaldybės tarnautojus</p>	<p>Kauno m. savivaldybė informavo, kad Savivaldybės administracijoje privačių interesų deklaravimo kontrolę nuolat atlieka paskirtas valstybės tarnautojas. Tuo tarpu kituose juridiniuose asmenyse už šio įstatymo laikymosi kontrolę yra atsakingi jų vadovai. Tačiau, Savivaldybės teigimu, Kauno m. savivaldybės administracijos Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendinamas.</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Kauno m. savivaldybės pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
periodiškai stebėti ir atlikti jau pateiktų, deklaruotų privačių interesų duomenų analizę.	skyriaus tarnautojas apie pareigą užtikrinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją ir kontroliuoti, kad darbuotojai deklaruotų privačius interesus, reguliariai informuoja Savivaldybės įmonių vadovus.	
4. Įvertinti (pavyzdžiui, atliekant patikrinimą), ar atsakingi Savivaldybės darbuotojai laiku ir tinkamai užtikrina viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos sistemos funkcionavimą Savivaldybių administracijoje bei jų kontroliuojamose įstaigose ir įmonėse.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad Savivaldybės administracijoje privačių interesų deklaravimo kontrolę nuolat atlieka paskirtas valstybės tarnautojas. Tuo tarpu kituose juridiniuose asmenyse už šio įstatymo laikymosi kontrolę yra atsakingi jų vadovai. Tačiau, Savivaldybės teigimu, Kauno m. savivaldybės administracijos Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus tarnautojas apie pareigą užtikrinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją ir kontroliuoti, kad darbuotojai deklaruotų privačius interesus, reguliariai informuoja Savivaldybės įmonių vadovus	Pasiūlymas planuojamas įgyvendinti.
5. Svarstyti galimybę vidaus teisės aktuose reglamentuoti globos įstaigų parinkimo asmeniui kriterijus, jei asmuo nenurodo savo pasirinkimo arba už paslaugą gali mokėti mažau nei pusę jos kainos ir pan.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad 2020 m. liepos 21 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-330, patvirtino naują Asmens (šeimos) poreikio nustatymo ir socialinių paslaugų skyrimo Kauno mieste tvarkos aprašą, kuriame reglamentavo globos įstaigų parinkimo asmeniui kriterijus, jei asmuo nenurodo savo pasirinkimo arba už paslaugą gali mokėti mažau nei pusę jos kainos ¹ .	Pasiūlymas įgyvendintas.

¹ Minėtame apraše reglamentuoti šie kriterijai:

- vadovautis socialinio darbuotojo asmens poreikio vertinimo išvada, kurioje pažymėta, kurie globos namai asmeniui reikalingi, t. y., specializuotieji ar bendro profilio;
- atsižvelgiama į asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas;
- atsižvelgiama, kurioje įstaigoje yra laisva vieta paslaugoms teikti arba mažiausias skaičius asmenų, laukiančių eilėje.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Kauno m. savivaldybės pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
6. Tobulinti pareiškėjų registravimo ir jų duomenų tvarkymo procedūras (sistemą), siekiant užtikrinti tinkamą eilių sudarymo ir administravimo procedūrų skaidrumą, taip pat įdiegti priemones duomenų keitimo atsekamumui užtikrinti.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad pareiškėjų pateiktus dokumentus registruoja Dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“, tuomet ir informaciją apie asmenis, ir „eilių sudarymą“ suveda į specializuotą Socialinių paslaugų sistemą. Savivaldybės nuomone, tokiu būdu yra užtikrinamas duomenų keitimo atsekamumas.	Pasiūlymas įgyvendintas.
7. Numatyti vidaus kontrolės priemonės, skirtas periodiškai į Savivaldybės (ar į kitas globos įstaigas) laukiančiųjų asmenų eilių sudarymo ir siuntimų išrašymo procedūroms įvertinti, kurias turėtų tam tikru periodiškumu atlikti šioje procedūroje tiesiogiai nedalyvaujantys asmenys.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad laukiančiųjų asmenų eilių sudarymo ir siuntimų išrašymo procedūrų įvertinimas atliekamas, kai yra pasirašomos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo išlaidų kompensavimo sutartys, socialinės globos ir socialinės priežiūros teikimo sutartys. Visos šios procedūros yra registruojamos DVS „Kontora“ ir vidinėje skyriaus sistemoje. Savivaldybė pažymi, kad atsitiktinę eilių patikrą atlieka skyriaus vadovai.	Pasiūlymas įgyvendintas.
8. Registruoti Savivaldybės išrašomus siuntimus į Savivaldybės kontroliuojamas bei privačias globos įstaigas.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad išrašomus siuntimus į Savivaldybės kontroliuojamas bei privačias globos įstaigas registruoja Dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
9. Įgyvendinti dalį (ar visas) pasiūlymo alternatyvas , kiek tai įmanoma atsižvelgiant į turimus išteklius ir asmens duomenų apsaugos reikalavimus: - savivaldybių interneto svetainėse skelbti informaciją apie eiles socialinės priežiūros paslaugoms gauti ir nurodyti nuasmenintus į eilę įtrauktų asmenų duomenis bei pažymėti šių asmenų eiliškumą tam tikroms paslaugoms gauti ir pan.	Kauno m. savivaldybė informavo, kad savo interneto svetainėje, skelbiant informaciją apie asmenų laukiančių socialinių paslaugų eiles, svarsto galimybę papildomai prie kiekvieno laukiančiojo asmens nurodyti sprendimo paslaugoms teikti priėmimo datą ir numerį. Savivaldybės nuomone, taip asmuo, gavęs sprendimą, kuriame pažymėta data ir numeris, galės žinoti, kelintas yra sąraše, laukiančių eilėje paslaugoms gauti.	Pasiūlymas planuojamas įgyvendinti.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Kauno m. savivaldybės pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
<p>- Svarstyti galimybes asmeniui, pateikusiam prašymą ir įrašytam į eilę, suteikti identifikacinį kodą, kurį suvedus būtų pateikiama informacija apie vietą eilėje.</p> <p>- Taip pat svarstyti galimybę šiuos duomenis tvarkyti automatizuotai informacinėmis sistemomis ir taip sumažinti su žmogiškuoju veiksmu susijusią korupcijos riziką.</p>		
<p>10. Periodiškai vykdyti asmens (šeimoms) finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimo ir asmens (šeimoms) mokėjimo už socialines paslaugas dydžio nustatymo procedūrų paskesniąją kontrolę, kurią tam tikru periodiškumu turėtų atlikti šiose procedūrose tiesiogiai nedalyvaujantys asmenys.</p>	<p>Kauno m. savivaldybė informavo, kad asmens (šeimoms) finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimo ir asmens (šeimoms) mokėjimo už socialines paslaugas dydžio nustatymo procedūrų paskesniąją kontrolę atlieka asmenys, pasirašantys ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos ir socialinės priežiūros teikimo sutartis.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>
<p>11. Pagal galimybes kontroliuoti, ar asmens, pretenduojančio gauti socialines paslaugas, giminaičiai (ar kiti artimieji asmenys) faktiškai gyvena pareiškėjui nuosavybės teise priklausančiose patalpose ir šią funkciją pavesti vykdyti socialiniams darbuotojams suinteresuoto asmens buities sąlygų patikros metu.</p>	<p>Kauno m. savivaldybė informavo, kad neplanuoja įgyvendinti pasiūlymo, nes LR socialinių paslaugų įstatymo 31 str. 4 d. reglamentuota, kad tais atvejais, kai asmuo gyvena su šeima ir (arba) artimaisiais giminaičiais ir šios ir (arba) artimųjų giminaičių gyvenamoji patalpa, kurioje jie ne trumpiau kaip vienus metus yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, yra asmens nuosavybės teise turimas turtas, šios patalpos į asmens turtą neįskaitomos. Atsižvelgiant į tokį teisinį reglamentavimą, nenumatantį šias aplinkybes paneigti buities sąlygų patikros metu, manytina, kad tokios rekomendacijos įgyvendinimas netikslingas.</p>	<p>Pasiūlymas neįgyvendintas.</p>